

gredi compellat? Ah Deus meus! da mihi hanc gratiam, ut annos illos æternos semper in mente habeam, in omnibus actionibus, in omnibus occasionibus hi obversentur oculis meis, ne ab infelici æternitate præventus, recordiam & cæcitatem meam æternum deplorem. &c.

CONSIDERATIO II.

De Justitia DEI.

Hæc 1. justis erit jucundissima 2. impiis
terribilissima. 3. Deo gloriosissima.

P. 1. *Hæc justis erit jucundissima.* Et si Divina justitia ab orbe condito in Angelis non minus, quam hominibus semper se ostenderit, videtur tamen diem illum supremum, quo judicandus est orbis terrarum, sibi specialiter delegisse, ut tunc in Valle Josaphat velut in publico theatro gloriam suam & triumphum mundo declararet: maximus enim hic & celeberrimus totius orbis confessus, cui similem nulla vidit ætas, quid aliud erit, quam testimonium publicum, quod tam Angeli, quam homines dabunt supremo judici, uno ore contestantes: *Justus es Domine, & rectum judicium tuum.* Ps. 118. At ut ut gloriam Deo dare cogantur omnes in die illa, ejusque supre-

mae

mæ justitiæ, quam dispar tamen erit omnium
 facies, quam diversi animorum motus & af-
 fectus? Quibus oculis intuebuntur iusti judi-
 cem illum, sibi dictum purantes. *Respicite &
 levate capite vestra, quoniam appropinquat
 redemptio vestra.* Luc. 21. aut illud Isa. 3. *Di-
 site iusto, quoniam bene, quoniam fructum ad-
 inventionum suarum comedes.* Quam jucun-
 dum ipsis spectaculum, videre non tam judi-
 cem, quam remuneratorem, in solio Maje-
 statis suæ sedentem, ad disperniendum coro-
 nas gloriæ immortalis, non secus ac Reges
 post cruenta bella pantasque de hostibus vi-
 ctorias, in eis belliduces regia munera distri-
 buunt, ad contestandum, quam grata sibi
 fuerint eorum obsequia? Quam exuberans
 latitia, cum denarium æternæ vitæ, & cen-
 tuplum illud, quod viventibus adhuc pro-
 missum fuerat, nunc ab æquissimo iudice sibi
 videbunt exsolvi? Quantum gaudium, cum
 e fidelissimis Dei manibus recipient, quod
 quondam illi servandam crediderant de-
 positum, & quidem cum amplissimo fœnore,
 pro caducis scilicet cælestia, pro mortalibus
 immortalia, pro momentaneis æterna? Quan-
 tum solatium, cum recordabuntur temporis
 illius, quo euntes ibant, & flebant mittentes
 se-

femina sua: nunc cum exultatione portantes
 manipulos suos? Ps. 125. Cum sedebant super
 flumina Babylonis flentes, & in salicibus,
 suspendentes organa sua; nunc autem cum
 gaudio cantantes canticum Domini in Sion
 monte sancto eius? Quanta exultatio, cum lu-
 ctum in gaudia, curas in quietem, servitutem in
 libertatem, exilium in patriam, mortem in vi-
 tam irrevocabili sententia videbunt permu-
 tata? Quanta animi lætitia videre mundum
 subactum, mortem devictam, pericula dis-
 cussa, contritos inimicos, nihilque sibi super-
 esse, quam gaudia sempiterna, æternitatem
 beatam, possessionem omnis boni, felicita-
 tem quæ in & cum Deo sempiternam? O felix
 anima illucescens beatis illis animabus, præ-
 ludens dei æternæ, quæ nunquam videbit oc-
 casum! Quanto cum affectu effundentur in
 Dei Laudes cum 24. illis Senioribus in Apoca-
 lypsi mittentes coronas suas ante thronum
 ejus & dicentes: Dignus es Domine Deus
 nosse accipere gloriam & honorem, quia re-
 demisti nos Deo in Sanguine tuo, & fecisti
 nos Deo nostro regnum: tibi gloria & impe-
 rium in sæcula sæculorum, Gaudeamus &
 exultemus & demus gloriam ei, quia vene-
 runt nuptiæ agni, Ah quis non cuperet his
 exul-

tantium & canentium choris tunc interfesse,
 Divinaeque justitiae minima quaeque obsequia
 tam profusè compensanti debitum obsequi-
 um ac gratiarum actionem persolvere? An
 grave tibi esse possit hac in vita delibare sal-
 tem calicem passionis & crucem portare post
 Jesum, quam in die illa tanta cum gloria ac
 felicitate permutabit? O felices lacrymae,
 quas tanta excipiet laetitia, felix poenitentia
 quam sequetur tanta abundantia consolatio-
 nis, felix labor & dolor, qui in perennem
 quietem, & torrentes voluptatum conver-
 tentur! An tunc poenitebit te renunciassè ter-
 renis solatiis & gaudiis, carnem crucifixisse
 cum concupiscentiis, amores tuos ad caelum
 & caelestia transtulisse, cum patientia & qua-
 nimitate tolerasse adversa, & ærumnas hujus
 vitae propter amorem Jesu Christi, qui nunc
 te coronat in misericordia & miserationibus?
 Ah respice in adversis diem illam, quæ vel so-
 la amaritudinem omnem in dulcedinem ver-
 tere & vires sufficere potest, ad generose su-
 perandum difficultates omnes hac in vita oc-
 currentes. Recordare suavissimorum verbo-
 rum, quibus a dilecto Sponso tuo ad peren-
 nes vitae fontes invitaberis. *Veni propera amica
 mea, columba mea, formosa mea, jam enim
 hiems*

*hiems transit, imber abiit & recessit. Cant. 2.
Veni, coronaberis. Ibid. c. 4. &c.*

P. 2. *Impius terribilissima.* Reflece nunc paulisper oculos ad massam illam maledictam damnatorum ab ipso iudice fœtentibus hædis annumeratam, & ad sinistram suam in signum reprobationis collocatam. Intuebantur & ipsi iudicem, sed quam longe aliis oculis ac beati, qui in vultu ejus nil nisi illicia amoris, puraque signa benevolentiae & charitatis inventent. Quam terrificam ipsis apparebit justitia judicantis nil nisi vindictam portendens? eo quod Divina ipsius patientia in furorem, amor in odium conversa sint, illudque eò implacabilius, quod videat se frustra pretiosum suum sanguinem pro ingratis illis profudisse, omniâque & infinita beneficia sua, quibus eos sibi dum viverent, conciliare studuerat, sine fructu ipsis impensa? O quis horror comparere coram omnipotente armato in ultionem inimicorum suorum, intueri vultum illius nil nisi fulgura & flammam vibrantem, audire vocem illius fulminis instar tonantem, vocem illam terribilem concutientem cedros Libani, & commoventem fundamenta terræ? Si vel soli digiti manus ignota scribentis in superficie parietis aulae regiae tua verba, eaque peregrini ser-

sermonis ira perculerunt potentissimum Regem Babilonem, ut compages tenum ejus soluerentur, & genua ejus ad se invicem colliderentur. Dan 5. quo timore non concu- rrentur offi omnia reproborum, dum non manum, sed ipsummet supremum judicem in comitatu totius aulae caelestis, videbunt in gloria Majestatis suae non tam scribentem, quam in se fulminantem sententiam irrevocabilem mortis aeternae? Nonne implebitur tunc illud Ps. 3. *Va impio in malum, retributio enim manuum ejus fiet ei, va anime eorum, quoniam reddita sunt eis mala!* O si ad soli signa judicium Divinum praecedentia arescent homines pra timore, Luc. 21. quis horror, quae desperatio invadet in teros illos, dum totam aeternitatem Divinae justitiae coram oculis suis explicatam, & in se conversam conspicient? Certe Propheta Jobus eius exemplar innocentiae ac patientiae, cupiebat nihilominus in inferno abscondi a facie furoris Domini, ideoque altum suspirabat: *Quis mihi hoc tribuat, ut in inferno protegas me, & abscondas me, donec pertranseat furor tuus!* Job. 14. Quid mirum proinde si infelices haec victimae irae & justitiae Dei non sistentes vul- tum ejus, montibus inelamaturi sint, *cadite super*

Super nos, & vallibus, operite nos. Luc. 23.
 Ad hæc quanto dolore conficientur, memores,
 quod paululum mellis gustarint in vita
 præfente, & cum doloribus infinitis mortem
 æternam sibi mercati sint; quod videant ca-
 lum & terram, Angelos & daemones, crea-
 turas ac Creatorem, mundam denique un-
 versum conspirare in ipso, un perniciem; &
 uno veluti ore clamare: *delectantur de libro vi-
 ventium & cum iustis non scribantur.* Pl. 68.
*Effunde super eos iram tuam, & furor ire tue
 comprehendat eos.* Ibidem. quod non solum
 omn. bono sed & spe omnis boni exciderint,
 & partem suam æternam habituri sint in stag-
 no ardenti igne & sulphure? Apoc. 21. Ab Do-
 mine! *Quis novit potestatem ire tue, & pro-
 timore tuo iram tuam dinumerare?* Pl. 87.
 Quam horrendum incidere in manus tuas
 omnipotentes? Quæ spes mihi reliqua erit,
 aut manus aut iram tuam effugiendi, si dum
 vivo, non placaverim faciem tuam? Ecce mi
 Deus! nunc tempus acceptabile, nunc dies
 salutis, quos dedisti mihi ad avertendam in-
 dignationem, & recuperandam gratiam tu-
 am, dummodo per seriam pœnitentiam ad te
 revertar. Nunc profunt mihi suspiria & la-
 crymæ, quibus mitissimum cor tuum expug-
 natur,

natur, & ad clementiam flecti ut, quarum
 torrentes imo maria tunc frustra profundam.
 Nunc appellare mihi icet thronum misericordiae
 tuae miserorum omnium refugium, ut revo-
 ces sententiam mortis in iudicio tuo contra
 me forte jam latam; ac cum dies ultionis
 tuae advenit, quae spes aut misericordiam
 aut justitiam tuam flectendi? Quantus nunc
 amor tuus, tanta tunc erit indignatio tua:
 quam longanimis ac placabilis nunc inter-
 veniente bonitate, justitia tua est, tam se-
 vera tunc erit & implacabilis. O amabilissime
 Salvator! confessor te hodie & rogo per quid-
 quid tibi charum, ne justissimam iram tuam,
 & quas commerui poenas in diem illum diffe-
 ras, sed secundum infinitam misericordiam
 tuam me nunc castiges, ut in die illa merear
 evadere tremendam sententiam damnationis
 tuae. Recordare amoris tui, quo me in vita &
 morte semper complexus es, vitam omnem sa-
 luti meae impedens, & in morte una cum pre-
 tiosissimo Sanguine totam animam tuam. Ah
 rantus amor, tantusque labor non sit cassus.
 &c.

P. 3. *Deo gloriosissima.* Non tam amabilis
 erit justis, ac terribilis impiis Divina justitia
 in die illa suprema, quam ipsi Deo gloriosa.

Ima-

Imaginare tibi rebelles quosdam subditos, qui per annos complures Principis sui benignissimi potentiam laceſſiverunt, Majeſtatem contumeliis affecerunt, patientiam ac bonitatem omni injuriarum genere exercuerunt, hunc tandem tot injuriarum petæſum patientia diuturna in furorem verſa correptis armis eos aggredi, primoque impetu ſubverſos, in poteſtatem ſuam ac captivitatem redigere; amabo, quanta ex tam felici expeditone gloria non redundabit in Principem: quanta fidelium ſubditorum ſuorum acclamatione, & applauſu non excipietur: quam feſtivæ undique non audientur voces ac gratulationes, cùm poſt curium triumphalem videbunt trahi longiſſimum ſyрма devictorum hoſtium, ipſo vultus pallore, ac ſqualore corporis infelicem ſortem ſuam conſtantium? An rebellium illorum commiſeratione quiſquam tangetur? Nonne potius omnes communi ſuffragio digniſſimos pronunciant, qui ad ſupplicia trahantur, utpote tot titulis perdellionis rei? At nonne peccator cum viveret, Dei legitimi ac ſupremi Domini ſui jugum excutere conatus eſt, nonne bonitatem ejus vertit in materiam offenſæ, ejus incredibilem patientiam diu multumque fatigavit, potentiam

tiam spreuit, majestatem & auctoritatem nihil habuit, justitiam irritavit, pro beneficiis malefacta reddidit, injurias injuriis indies multiplicavit? An non proinde æquum est, ut exurgat aliquando Deus in ira sua, & exaltetur in sinibus inimicorum suorum, reddatque ultionem hostibus suis, & his qui oderunt eum, retribuatur? Deut. 32. Et nonne hoc ipsum cedit in laudem & gloriam Dei, ejusque Divinæ justitiæ, exigentis, ne delicta maneant impunita? Quod si non solum æquum sed & honorificum est terrenis Principibus, honorem sibi debitum, contra iniquos aggressores sartum tectumque tueri, num minus honorificum sit Deo in omnibus infinito & domino dominantium tueri gloriam suam? Nonne potius impotentia vel timiditate tribueretur, si honorem suum negligeret, nec vindicaret tam graves injurias sibi irrogatas? Certe si justum ac gloriosum fuit Deo hostem infensissimum populi sui, superbum nempe Pharaonem cum exercitu suo obruisse fluctibus maris rubri, quanto gloriosius erit, si in proprios hostes suos brachium omnipotentia suæ extendit, eosque ad justissima supplicia condemnet: quanto etiam ampliore Beati causam habebunt,

illi

illi cum Moyse accinendi: *Dextera tua Domine! magnificata est in fortitudine, dextera tua Domine! percussit inimicum. Et in multitudine gloriae tuae deposuisti adversarios tuos, misisti iram tuam, quae devoravit eos, sicut stipulam.* Exod. 15. Si Angeli laudibus Deum celebrarint ob natum Salvatorem, licet adhuc velut imbellis ac inglorius jaceret in cunis, quanto magis erumpent in laudes Dei, cum videbunt eum palam triumphantem de inimicis suis, qui non veriti fuerant manus suas levare in Christum Domini rursus crucifigentes, ut ait Apostolus ad Hebr. 6. *Sibimet ipsis filium Dei? Agnosco sane Domine! nihil justius, nihil pariter gloriosius tibi esse, quam ut vincas, cum judicaris, & ut extollam in die illa justitiam tuam, si non extulero misericordiam tuam. Veruntamen benignissime Salvator! num contra folium, quod vento rapitur, ostendes potentiam tuam, & stipulam siccam persequeris?* Job. 13. Volesne pretium infinitum sanguinis tui pro me tan copiose profusum, mihi esse in damnationem & interitum? Novi equidem, quod hic sanguis tuus non minus aliquando poscet vindictam, quam sanguis innocentis Abelis, at nonne nunc saltem adhuc implorat misericordiam?

B

Quid

Quid proderit tibi æterna miseria & infelicitas mea? At quantum mihi prodesse potest gratia ac misericordia tua? Noli ergo attendere iniquitatem & peccatum meum, sed potius respice infinitam benignitatem tuam, quæ te moveat ad dandam mihi gratiam sinceræ pœnitentiæ, qua expiem in vita scelera mea, ut in die illa tremenda evadam iudicium ultionis tuæ, & merear lucis æternæ beatitudinem perfrui. &c.

CONSIDERATIO III.

De Dominio DEI.

Deus Supremus Dominus noster,

1. Titulo jurisdictionis.
2. Titulo proprietatis.
3. Titulo acquisitionis.

P. 1. *DEus Supremus Dominus titulo jurisdictionis.* Si iis omnibus, quibus in republica rerum summa commissa est, jurisdictionis competit in subditos sibi populos, auctoritasque legitima condendi, mutandi vel abrogandi leges, quanto magis hæc competet Deo tanquam communi omnium Domino? Quale enim illud foret dominium, cui nulla suffragaretur auctoritas, nulla potestas libertatem subditorum restringendi? Qualis